

Janza Frigyes

Tisztelgő gondolatok Ruzsonyi Péter munkássága kapcsán

A Szent Adorján-i eszme- és erkölchagyaték szellemében köszöntöm az olvasót. Ruzsonyi Péter itt van velünk, hétköznapijaink szerves része ma is.

Az 53 éves belügyi elkötelezettségem alatt szinte mindvégig az oktatás és a tudomány területén szolgáltam. Így kézenfekvő, hogy a kapcsolatos tapasztalataim is ezekhez a Ruzsonyi Péter Tanár Úr által is kimagasló szinten gyakorolt területekhez kötődnek legerősebben.

Első találkozásom a büntetés-végrehajtással, e sajátos rendvédelmi területtel személyes és nem hivatali jellegű volt. Az 1970-es évek elején egy sporttábor jellegű összevonáson egy büntetés-végrehajtási százados lett a szobatársam. Tőle hallottam először a szakmai munka nehézségeiről és szépségeiről. A százados nehezen oldódott, kimért volt, de figyelmes, minden megnyilatkozásából ki lehetett érezni a szakmája szeretetét. Nehezen azonosultam akkurátus, rendszerető karakterével. Bennem is élt a civilekben általánosan elterjedt lappangó tartózkodás minden börtönrel és börtönőrrel szemben. A különböző művészeti ágak, de különösen az epikus irodalom a börtönök világát szinte azonos módon, és nem a legpozitívabb jelzőkkel ékesítetten írja le. Az öröket amolyan kényszerpályás alkalmazottaknak tekinti, akik ráadásul lassan-lassan hozzá-
idomulnak a börtön ingerszegény környezetéhez, nemritkán azonosulnak egyes elítéltek felfogásával, és bizony nem is olyan ritkán korrumpálódnak, de legalábbis rokonszenveznek egyes – talán általuk is szükségtelenül nagy büntetéssel sújtott – fogvatartottakkal. Az irodalomban gyakran találkozhatunk olyan börtönőrök leírásával, akiket a zárt körülmények sokszor a kegyetlenségig durvává tettek. Ezeket a sztereotípiákat a százados nyugodt, szinte pedagógikus magyarázatai nagyon gyorsan feloldották bennem. Talán ő sem tudja, hogy az együttlakásunkat követően részletesebben is utánaolvastam

a büntetés társadalmi, emberi okainak. Felkeltette az érdeklődésemet a büntetés szükségességének filozófiája, etikája, pedagógiája. Megismertedtem más büntetés-végrehajtási kollégákkal is, és meglepetéssel észleltem, hogy bár különböző mélységben, de valamennyien nagyon jól képzettek, okosak, sokat olvasottak. Jogi felkészültségük magas szintű volt, de maradandó benyomást mégis a humán karakterük tett rám. Szinte kivétel nélkül irodalomszerető, zenekedvelő emberek voltak.

Pályafutásom egy későbbi szakaszában, mint a BM Oktatási Főosztály, majd Főigazgatóság vezetője, részleteiben is megismertedtem a kiképzés tananyagaival, szemléletével, fortélyaival. Imponáló volt a szervezet országos vezetőinek és a kiképzés-oktatás szakembereinek szaktudása, interdiszciplináris problémamegközelítése, a megoldás keresésének nyugodt, tárgyilagos és őszinte légköre. Akkor munkaköri kötelességemnek tekintettem a teljes büntetés-végrehajtási szakanyag és jogi háttér alapos tanulmányozását. Erre az alaposabb figyelemre készítetett a külföldi és a hazai szakirodalomban szinte lüktetésszerűen fel-fellobbanó vita a bűn és a büntetés természetéről, a bűn szankcióiról, a büntetés-végrehajtás privilegizált, időszerű feladatairól. Megfogott az az új ismeret (Hetényi Zsuzsa), hogy Dosztojevszkij *Bűn és bűnhődés* című regényének eredeti címe *Büntett és büntetés* volt. A magyar címben csak az „és” kötőszó felel meg az eredetinek. Gyönyörű ív: büntett – büntetés – bűnhődés. Csak cifrázza a fordítási nehézséget, hogy a *büntett* szóra magyarosított *presztuplennyje* kifejezés inkább áthágást, *kihágást* jelent, mintsem büntettet.

Még később – 2004-ben, amikor megalakult a Magyar Rendészettudományi Társaság – különböző elképzelések konkuráltak egymással a rendészettudomány terrénumának, érdeklődési területének meghatározását illetően. Egyes vélemények szerint a Társaságnak le kell képeznie a teljes rendvédelmi, rendészeti területet. Más vélemények szerint minden területre ki kell terjeszteni a Társaság érdekkörét, amely a közrend és a közbiztonság fenntartásában közvetlen és közvetett szerepet játszik. Mindezen kiterjesztő értelmezések mellett azonban az a kérdés, hogy a büntetés-végrehajtási tudományos terület kerüljön-e a Társaság szervezetébe, egyöntetű elutasításra talált. Az a tekintély ugyanis, amelyet a büntetés-végrehajtással foglalkozó tudományos háttér-szervezetek kivívtak maguknak, egyértelművé tette a döntést, maradjanak meg a szervezet tudományos intézményei saját hatáskörben, ne jöjjön létre a Társaságunkon belül a már eredményesen működő szerveződésekkel konkuráló Büntetés-végrehajtási Tagozat. Ez a döntés helyesnek bizonyult. Tisztelettel fejet hajtunk a Magyar Börtönügyi Társaság, az MTA szakbizottsága,

az OKRI és a Kriminológiai Társaság tevékenysége előtt. Kialakult egy nagyon jó minőségűnek tekinthető kapcsolat a rendészettudomány és a börtönügyi tudományok között, amelyet a kölcsönös tisztelet és a részben egymást fedő érdekszféra együttműködő kezelése jellemez. A büntetés-végrehajtási szervezet feladatrendszere alapvetően a büntetőtudományokhoz kapcsolódik – ezért is vándorolt sokáig a tárcák között –, de vannak olyan sajátos feladatai, amelyek csak a rendészet eszközeivel kezelhetők. Ez a „vegyes” funkcióhalmaz megteremti a közös tudományos érdeklődés elvi alapjait.

Egyik előjáróm egy büntetés-végrehajtással kapcsolatos szabad eszmecsere során felhívta a figyelmet a büntetés-végrehajtási képzés rendkívüli fontosságára, és ezen belül a rendészeti érzékenység felkeltésének kiemelt jelentőségére, különösen a büntetés-végrehajtási kollégák felderítést segítő szerepére. A büntetés-végrehajtási oktatás jól ismeri és magas színvonalon kiszolgálni képes a vele szemben támasztott igényeket. A rendészeti szakképzés megújításának hosszú, évekig tartó folyamatában a büntetés-végrehajtási oktatási szakemberek innovatív javaslataikkal, jól szervezett képzési rendszerükkel bizonyították felkészültségüket. Ez a hozzáértés és hozzáállás jelentős mértékben segítette a harmonikus és magas színvonalú kapcsolatunkat. A másik, rendészeti jellegű, szoros együttműködésre utalt terület a szabálysértésekkel szembeni közös felelősségünk és közös cselekvésünk.

Az együttműködésnek azonban túl kell mutatnia a szervezetek meghatározott feladatrendszerén, mert a tudomány számára csak másodlagosak a szervezetek, elsődleges mindig a közösségi szükségletet megjelenítő funkciók és jelenségek vizsgálata. A büntetés-végrehajtás céljából létrehozott szervezet(ek) elsődleges feladata a büntetések végrehajtásában való részvétel vagy maga a büntetés végrehajtása. A tudomány természetesen vizsgálhatja azt a kérdést, hogy az állam által létrehozott, alkalmasnak vélt szervezetek képesek-e a számukra meghatározott feladatok maradéktalan végrehajtására, de a tudományos érdeklődés elsődleges terepe mégis annak a kérdésnek a tisztázása, hogy a megfelelően potens szervezetek létrehozásával az állam adekvát választ ad-e a társadalmi szükségletekre. E kérdés megválaszolásához azonban át kell mennünk más tudományterületekre is. Meg kell értenünk a bűnmibenlétét, a büntetés funkcióit, a közösségi elvárások etikáját. Ezekre a kérdésekre önmagában sem a rendészettudomány, sem a büntetés-végrehajtási tudomány nem képes autentikus válaszokat adni, de arra képes, hogy a más társadalomtudományok által támogatott, uralkodó jogi és társadalmi normák végrehajtása vagy végrehajtatása során felszínre bukkanó rendellenességekre

reagáljon, illetve folyamatosan jelezze a kialakított büntető gyakorlat beválását, hiányosságait, hátrányait, ritkább esetben a kontraproduktivitását.

Évezredek óta kérdés, hogy mi a büntetés lényege, miért kell büntetni? Abban minden gondolkodó egyetértett, hogy a büntetés szükséges, társadalmi igény van iránta. (Az újkori etológia feltárta, hogy a csoportban élő állatok között is van közösségi büntetés: például a „kivert” farkas büntetése, hogy csak távolról követheti a csoportot, közös vadászatokon nem vehet részt, és nem párosodhat a csoport tagjaival.) Könyvtárnyi irodalma van az emberi büntetés kérdésének, de a válaszokat a büntetés végrehajtására kijelölt szervezet minden államban „készen” kapja az államalkotó közösségtől, annak megtestesítőjétől, a törvényhozó hatalmi ágtól. Ha mégis elgondolkodunk – akár laikus állampolgárként – a büntetés céljairól, akkor a klasszikus hármas felosztásra mindenki rátalálhat, és valóban minden, e témával foglalkozó tudós és gyakorlati szakember munkáiban fellelhetők ezek a funkciók. A megtorlás, az elrettentés és a megjavítás (megbánás és a közösségbe való visszavezetés) maradéktalanul megjelenik minden értekezésben. A kérdések nagy részére a büntetőjog és a büntetés-végrehajtási jog megadja a választ, de a végrehajtó szakemberek jól tudják, hogy az egyes célok csak spekulatív célok, és a gyakorlatban mind a módszerek, mind a lehetőségek és egyéb körülmények függvényében ezek a célok konkurálnak egymással. Konkrét térben és időben, az egyes végrehajtási folyamatok során a hármas cél együttesen csak ritkán érvényesíthető. Mindhárom cél önmagában is eltérő fizikai környezetet, eltérő módszereket és eljárásokat, eltérő human és gazdasági követelményeket támaszt. Nem véletlen, hogy szerte a világon kísérleteznek az államok alternatív büntetési eljárások bevezetésével, a nevelési célokat is érvényre juttatni képes büntetés-végrehajtási környezet kialakításával. Se szeri, se száma a bevált (ám drága) vagy a kudarccal végződő próbálkozásoknak. Végző soron a társadalmi értékítéletnek kell döntenie arról, hogy milyen körülményeket és feltételeket biztosítunk a fogvatartottak számára.

Vannak, akik az emberi jogok kiteljesedése miatti megtorló funkció gyengülésétől tartanak, mások a bűnhődési folyamathoz szükséges szigorúbb feltételeket hiányolják, de találunk olyan véleményeket is, amelyek a kötelező fogvatartotti munkavégzés (önfenntartás – közösségi költségek csökkentése) mellett érvelnek. Nyilvánvaló, hogy ezek nem egymást kizáró lehetőségek. Kérdés csak az, hogy ennek költségeit az adófizetők hajlandóak-e kifizetni, illetve születik-e olyan büntetés-végrehajtási környezet, amely képes a három cél együttes elérésére. A magyar börtönügy már eddig is bizonyította

az alkalmasságát, megszerezve a megfelelő tudást, a mostoha feltételek ellenére is. Az azonban nem a büntetés-végrehajtási szervezeten múlik, hogy a büntető hatalom megteremti-e a megfelelő feltételeket a büntetés végrehajtásához. A végrehajtás kapacitása, illetve annak elégtelensége illuzórikussá teheti a végrehajtás eredményességét. A százezer lakosra jutó fogvatartotti létszám tekintetében hazánk a középmezőny gyengébbik felében helyezkedik el. A fogvatartotti ráta utalhat az adott ország polgári mentalitására, erkölcsi állapotára, büntetőpolitikájára, és még sok minden más tényezőre, de a férőhely-kihasználtság (telítettség, zsúfoltság) már a társadalmi figyelem állapotát is jelzi. Magyarország jelenleg Európában a rossz mutatóval rendelkező országok csoportjába tartozik. A telítettség automatikusan erodálja a fogvatartottakat megillető normákat. A kérdés egyszerű. Megengedhetjük-e magunknak, hogy a büntetőpolitikánk azért enyhüljön, mert nincs elegendő helye a fogvatartottaknak? Az elmúlt 10 évben a bűncselekmények száma hazánkban a felére csökkent. Ez kevesebb vádat és kevesebb ítéletet is jelent. Ez a tendencia azonban csak késleltetetten jelenik meg a fogvatartotti szám csökkenésében. A tervezett új intézmények enyhíteni fognak ezen a senki által nem egykedvűen kezelt helyzeten, és megnyithatják az utat a büntetés hármas céljának együttes teljesítése előtt. Egyes európai uniós országokban a fogvatartotti férőhelyek szabad kapacitást mutatnak. Az intézményrendszerük készen áll arra, hogy a bármilyen ok miatt megváltozó körülmények között is ki tudják szolgálni a közösség megnövekedett büntető igényeit (van ország, ahol a kapacitás 35%-a szabad).

Jelentős állomás volt az életünkben a 2010. év, amikor döntés született a Nemzeti Közszerológiai Egyetem létrehozásáról. Alig kezdte meg működését az Egyetem 2012 elején, amikor az átalakulást tisztességesen levezénylő dékán visszavonult. Dönteni kellett az új dékán jelöléséről, és az akkori fenntartók Ruzsonyi Péter mellett tették le a voksukat, részben személyes alkalmassága, tudása, részben kiváló emberi tulajdonságai és multidiszciplináris pedagógiai felkészültsége okán. És valóban, a tudományos gondolkodásra való felkészítés kitűnő terepe lett a Nemzeti Közszerológiai Egyetem Rendészettudományi Kara. A tiszti utánpótlás hagyományosan itt kapja meg szaktudásának nagy részét. A képzésben az elmúlt évtizedekben a büntetés-végrehajtás jól képzett vezetői kimagasló szerepet vállaltak. Személyes példamutatásukkal nemcsak az ismeretek oktatásában, hanem a nevelésben is meghatározó volt a szerepük. Figyelemre méltó szakdolgozatok születtek nemritkán saját kutatások alapján. E kutatások a büntetés-végrehajtási szervezetben azonban csak eléggé

körülhatároltak lehetnek, részben a szervezet „ellenállása” miatt, részben az adatgyűjtés és adatkezelés jogi nehézségei miatt. Az sem tagadható, hogy miként más szervezet sem kedveli, ha működését kritizálják, a büntetés-végrehajtási szervezet sem örül annak, hogy a naponta megélt nehézségeit rendszerbe foglalva, kritikaként kapja vissza. Miként társaságban sem beszélünk intimebb szervi működéseinkről, mert ez nem „illik”, úgy a rendvédelmi szervezetek sem „fecsegnek” működési zavarairól a nagyobb nyilvánosság előtt. Önmagukat jól értesültnek feltüntető, főként újságírók tollából nemritkán olvashatunk a büntetés-végrehajtás működési zavarairól. Értesülhetünk tiltott szerek és eszközök fogvatartotti használatáról, fogvatartotti összezőrdülésekről, nemi aberrációkról és még sok minden másról. Mivel e káros jelenségekkel szemben permanens harcot kell folytatnunk, nem szerencsés az a nyilvánosságra hozott kutatás, amely közli e jelenségek mértékét, módszereit stb. Közös érdekünk, hogy ezen a keskeny pallón biztonsággal közlekedjünk. A valóság feltárása és bemutatása közös szervezeti és tudományos érdekünk, ezért a kutatásoknak szabadabb lehetőségeket kell biztosítanunk, vagy ha ez nem lehetséges, vagy nemkívánatos, akkor a dolgozatokat minősített anyagként kell kezelniük. Bátorítanunk kell a tisztjelölt hallgatóinkat szakszerű kutatások végzésére, a büntetés-végrehajtási szervezetet pedig a támogató szerep felvállalására. Nagyszerű gyakorlat alakult ki a Kar és a szervezet között: a kutatási és szakdolgozati témajegyzéket az országos parancsnokkal egyeztetve állítják össze a Büntetés-végrehajtási Tanszék oktatói. Személyes, vizsgáztatói élményem volt egy olyan szakdolgozat prezentációjának bírálata és minősítése, amely egy eléggé ki nem munkált nyomozati terület problémáival foglalkozott, nevezetesen a büntetés-végrehajtási intézetekben elkövetett bűncselekmények nyomozásának specialitásaival. Ha csak arra gondolunk, hogy a fogvatartotti körben elkövetett cselekmények tanúi is szinte kizárólagosan fogvatartottak lehetnek, máris érthetővé válnak a bizonyítás nehézségei.

Ha a 20. század a technika százada volt, a 21. század minden bizonnyal az informatikáé, a biotechnológiáé, a mesterséges intelligenciáé lesz. Már a századunk első két évtizede is új típusú bűnelkövetési formákat szült. Miközben az európai társadalmak több mint két évezredes célja az erőszakos bűnözés visszaszorítása, az önbíráskodás és az egyéni megtorlás megszüntetése és közösségiesítése, az egyre szervezettebb és szabályozottabb, ugyanakkor egyre nyitottabb társadalmak újabb és újabb devianciákat deklarálnak és szankcionálnak. Kifinomult, korábban sosem látott elkövetési módszerekkel találkozunk. Egyre több a tiltás, de egyre nehezebb a bizonyítás. A világhálón mindenki

által elérhetőek és megtanulhatóak az új elkövetési módok, a továbbképzések helyszíneivé válnak a büntetés-végrehajtási intézetek is. A nagy kihívás: az új típusú bűnökre új büntetésekkel (is) kell reagálnunk. A reakció gyors legyen, hogy találkozzon a szabad információáramlás által sokszor felkorbácsolt közhangulattal. A büntetések generálprevenációs jellege nem a büntetés mértéke, hanem a gyorsasága által érvényesül igazán hatásosan. Természetesen ezekre a kérdésekre nem a büntetés-végrehajtásnak kell a választ megadnia, de az általa megélt tapasztalatok tudják a leghatékonyabb irányba terelni a jogalkotót. A szankcióknak egyre inkább egyénre és az elkövetés jellegére szabottnak kell lenniük. Az egyes deliktumokra kiszabott büntetések hatása a megbánás, bűnhődés és a visszailleszkedés mértékére és eredményére mind-mind alapos kutatást, felmérést generál. Az alkalmazott szankciók hatásosságának vizsgálata persze csak nyugodt, nem túlterhelt végrehajtási környezetben eredményez mérhető és nagy pontossággal értelmezhető adatokat. A büntetés-végrehajtási szervezet rendelkezik a felmérésekhez szükséges tudással, tapasztalattal és szilárd tudományos alapokkal. Ugyanakkor megfontolandó az is, hogy az állam milyen válaszokat tud adni az új típusú szankciók realizálása érdekében. Az nyilvánvaló ugyanis, hogy bármennyire is felkészített az állomány, ugyanaz az ember nem képes egyidejűleg, hitelesen és hatékonyan érvényesíteni a büntetés hármas követelményét. A büntetés-végrehajtási szervezet jövőbeli szervezési megoldásai figyelemmel kell hogy legyenek a hármas funkció szerinti szervezeti tagolódásra. A folyamatos informatikai fejlesztések jelentős mértékben képesek oldani a hármas funkció közötti feszültségeket. Úgy tűnik, ez a jövő útja. Ezek a fejlesztések, a túlszűfolttság megszüntetése mellett, újfajta tudásszelekciót és humán felkészítést igényelnek. Az eltérő célokat csak eltérő fizikai környezetben, erre felkészített, eltérő szervezeti egységben tevékenykedő munkatársakkal lehet elérni. A társadalomnak meg kell fizetnie ezt az árat annak érdekében, hogy az elítéltek emberi méltóságát nem sértő fogva tartás és reszocializációs folyamat valóban eredményes legyen.

Napjaink egyik legnagyobb gondja, egyúttal öröme is, hogy a versenyszféra elszívja az állami szférából a képzett munkaerőt. Az állami szféra megtartó ereje szerte a világban gyengül, ez nem hazai jelenség. Az a relatív jólét, amelybe az elmúlt évtizedek vívmányai repítettek minket, olyan szolgáltató hálózat kiépítéséhez vezetett, amelynek működtetése és kiszolgálása több munkaerőt igényel, mint az állami szféra és az effektív termelőtevékenység együttvéve. Az államok GDP-jének nagyobb részét már a szolgáltató szektor adja. Az így kialakult bérversenyben az állam nem maradhat le, különösen nem a közrend

és közbiztonság fenntartásáért felelős törvényvégrehajtó szektor tekintetében. E szektoron belül is kiemelt jelentősége van a büntetés-végrehajtási állomány stabilitásának. A mindennapos pszichés terhelés, a relatív monotonia, a pedagógiai tevékenység látszólagos eredménytelensége miatti kedvetlenség, a rendkívüli események miatti aggodalom erősen igénybe veszi az állományt. A félelmi agresszió, az elfojtott indulatok és a fogvatartotti lelki ellenszegülés kavarta pszichés szmogban gyorsan elfáradnak a munkatársaink. Ha nem érzik a társadalom – az átlagnál is magasabb megbecsülésben kifejeződő – támogatását, akkor vagy pályaelhagyók lesznek, vagy kisebb számban mindenfajta kompromisszumra kész kényszermaradók.

* * *

Tisztelt Olvasók!

Talán furcsállhatják, hogy egy kiváló tábornokra, egyetemi tanárra történő emlékezés keretében nem Ruzsonyi Péterről, hanem az ősi hivatás eredményeiről, történelmi kiforrottságáról és helytállásáról értekezek. Ezt ne udvariatságnak, hanem a tisztelem megnyilvánulásának tekintsek. Meggyőződésem ugyanis, hogy Péter számára is ezek voltak az igazi kérdések. Idézhettem volna számtalan filozófust, író, költőt, zenészt. Görög, latin, arab vagy keresztény gondolkodót, Szent Jeromostól Szent Tamáson át Szent Ágostonig, vagy a reneszánsz, majd a felvilágosodás gondolkodóit, a polgári társadalom filozófus előfutárait, majd kifejlesztőit, Hobbestól kezdve Chestertonig, vagy a magyar államférfiakat és gondolkodókat Szent Istvántól kezdve Hamvasig vagy Molnárig. Idézhettem volna közelmúltunk és napjaink nagy szakembereitől, tudósaitól, Tari Ferencről, Csóti Andrástól, Lőrincz Józseftől, Mezey Barnától, Vökó Györgytől, vagy a fiatalabbak közül Pallo Józseftől. És még sorolhatnám hosszan a dicséretes neveket. Nem ezt tettem, hanem szabadon fogalmaztam meg a gondolataimat, azokat, amelyek mindig felbukkannak, ha Ruzsonyi Péterre és a büntetés-végrehajtásra gondolok. Összeszámoltam, ha ezt a köszöntőnek szánt néhány gondolatot publikációnak szánnám, akkor 41 hivatkozást kellene feltüntetnem. Ettől megkíméltem magamat és tisztelt kollégáimat is. Jobban esett szívből írnom, mint tudományos precizitással.

Kiemelkedő alkalom Péterre emlékezve elmesélni egy közel tízéves történetet.

Egy kitüntetett építész keresett meg dékán úr társaságában, támogatást kérve egy elképzeléshez. Az idea az volt, hogy közösségi nevelési és prevenciós célból

hozzunk létre egy olyan, a büntető igazságszolgáltatás teljes folyamatát bemutató oktatási-kiállítási tömböt, ahol nemcsak a bűnök és büntetések múltját, irodalmát, zenéjét, képzőművészetét, hanem eszközeit és tereit is bemutatnánk az ókortól napjainkig. Bemutatnánk rendészeti, rendvédelmi, nyomozati és büntetés-végrehajtási funkciókat, eszközöket, fegyvereket. Láthatnánk festményeket, hallgathatnánk zenét a nagy klasszikusoktól, egészen Elvis Presley Jailhouse Rockjáig, olvashatnánk verseket, börtönnapló-kivonatokat, interaktív táblákat. Egy teret tárgyalóteremmé lehet berendezni, hogy ott foglalkozásokat, per-bemutatókat, drámafoglalkozásokat lehessen tartani. Bemutatnánk a cellákat, vallatóeszközöket, a bűnügyi helyszínelést, a felderítés folyamatát, a kábítószer-fogyasztás következményeit stb. Bünnmegelőzési célból az alap- és középfokú oktatási intézmények tanulói számára a látogatást ajánlottá lehet tenni.

Az ötlet ugyan kiváló volt (ma is az), de az akkori kondíciók még a tervezést sem tették lehetővé. Továbbítom ezúton Péter nevében is az ötletet minden szervezetnek, érdeklődőnek. Keressék a megvalósítás lehetőségét, hogy egy, a kontinensünkön is egyedülálló, multifunkcionális kulturális-oktatási-szabadidős tér jöhessen létre, benne egy Ruzsonyi Péterről elnevezett oktatótérrel.